

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๒๗๒๔

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง การผ่อนผันให้ส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ และดำเนินการ
ซ่อมแซม ปรับปรุง และฟื้นฟูสิ่งก่อสร้างในพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติที่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
ครั้งที่ ๙/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง การผ่อนผันให้ส่วนราชการ
หรือหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ และดำเนินการซ่อมแซม ปรับปรุง และฟื้นฟู
สิ่งก่อสร้างในพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติที่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้
นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘
มาตรา ๔ (๙)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๑.๑ มติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่
ป่าไม้ ได้กำหนดมาตรการการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ของส่วนราชการต่างๆ ทุกกรณี จะต้องปฏิบัติตาม
กฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ โดยจะต้องได้รับอนุมัติให้ใช้พื้นที่เสียก่อน จึงจะเข้าดำเนินการได้

๑.๒ มติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ขอบทวนมติคณะกรรมการรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ เรื่อง การดำเนินโครงการใดๆของหน่วยงานรัฐที่มีความจำเป็นจะต้องเข้าใช้ประโยชน์
ในพื้นที่ป่าจะต้องมีการปลูกป่าทดแทนเพื่อการอนุรักษ์หรือรักษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ด้วยให้สำนักงบประมาณ
พิจารณาจัดสรร/อนุมัติงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าทดแทนให้กับหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการ
หรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้ดำเนินการปลูกป่าตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
กำหนด โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งของโครงการนั้นๆ ด้วย

เนื่องจากหลายพื้นที่ในประเทศไทยกำลังประสบปัญหาน้ำท่วมและดินถล่ม ทำให้
ประชาชนได้รับความเดือดร้อน โดยเฉพาะสิ่งก่อสร้างในพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วมและดินถล่มได้รับความเสียหาย
ไม้ที่โค่นล้มจากภัยพิบัติ หลังจากภัยพิบัติในพื้นที่สิ้นสุดลง สิ่งปลูกสร้างบ้านเรือนของประชาชน ถนน สะพาน
เสาไฟฟ้า อ่างเก็บน้ำ อาคารสำนักงานของหน่วยงานรัฐ หรือสิ่งปลูกสร้าง อื่นใดได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติ
ส่วนราชการหรือหน่วยงานรัฐ จึงมีความจำเป็นต้องเข้าไปปรับปรุงซ่อมแซมโดยเร็ว เพื่อบรรเทาทุกข์ให้กับ
ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ หากพื้นที่ประสบภัยพิบัติดังกล่าวอยู่ในเขตพื้นที่ป่าไม้ (ป่าสงวนแห่งชาติ
ป่าตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ และป่าที่คณะกรรมการมีมติให้รักษาไว้เป็น

สมบัติ ...

สมบัติของชาติ) และป่าอนุรักษ์ ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ว่าต้องได้รับอนุญาตก่อนถึงจะเข้าไปดำเนินการได้ ซึ่งกรณีเกิดเหตุภัยพิบัติดังกล่าวอาจไม่ทันการณ์ ดังนั้น เพื่อให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ เข้าช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ให้กับประชาชนและแก้ไขปัญหาที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติในพื้นที่ป่าไม้ได้ทัน่วงที จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอผ่อนผันให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ (ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ และป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ) ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ และดำเนินการซ่อมแซม ปรับปรุง และฟื้นฟูสิ่งก่อสร้างในพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติที่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ (ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ และป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ) และป่าอนุรักษ์ ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติได้เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน จนกว่าจะได้รับอนุญาตตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วนต่อไป

๓.สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ กรณีพื้นที่ป่าไม้ (ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ และป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ) ที่ถูกประกาศเป็นพื้นที่ภัยพิบัติส่งผลกระทบต่อบ้านเรือนของประชาชน ตลอดจนสิ่งปลูกสร้างที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและการบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติดังกล่าว ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจที่จะเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องเข้าไปดำเนินการให้ทัน่วงที ไม่สามารถขออนุญาตได้ในขณะนั้น ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ได้เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน เฉพาะในกรณีเร่งด่วน อุกเขิน และจำเป็นอย่างแท้จริง จนกว่าจะได้รับอนุญาตตามระเบียบและกฎหมายที่ว่าด้วยการป่าไม้ โดยให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้โดยเร่งด่วนภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้ เร่งรัดพิจารณาการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ดังกล่าวให้เสร็จสิ้นตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนด นับตั้งแต่วันที่ได้รับคำขออนุญาต โดยให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าปลูกป่าทดแทน และค่าบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าตามอัตราที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ สำหรับต้นไม้ที่โค่นล้มอันเกิดจากเหตุภัยพิบัติสาธารณะให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อเป็นการบรรเทาแก่เหตุที่เกิดขึ้นไปพลางก่อนได้ เช่น ตัดทอนและนำเคลื่อนย้ายไปเก็บรักษาไว้ในสถานที่ปลอดภัย แล้วให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้ ดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบ จัดทำบัญชี และอนุญาตให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนำไปช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากเหตุภัยพิบัติสาธารณะเป็นลำดับแรก หากคงเหลือจำนวนเท่าใดให้นำไปใช้ประโยชน์ในราชการ หรือบริจาคเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ สำหรับการอนุญาตดังกล่าวให้งดเว้นไม่ต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่าตามอัตราที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ การดำเนินการซ่อมแซม ปรับปรุง และฟื้นฟูสิ่งก่อสร้างที่เป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติที่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์โดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

เพื่อการ ...

เพื่อการบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างเดิมหรือเพื่อการก่อสร้างใหม่แทนสิ่งก่อสร้างเดิมที่ชำรุด ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง มาตรา ๒๗ วรรคสาม และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๔ หรือตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามมาตรา ๕๓ วรรคสาม มาตรา ๕๔ วรรคสอง มาตรา ๕๕ วรรคสาม มาตรา ๖๗ วรรคสอง และมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้วแต่กรณี กำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐจะต้องยื่นคำขออนุญาตล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๙๐ วันก่อนวันประสงค์เข้าดำเนินการพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีระยะเวลาการพิจารณาตามระเบียบฯ ๔๕ วันก่อนที่จะเข้าดำเนินการได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้การฟื้นฟูสิ่งก่อสร้างที่เป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติที่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็วและเป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย และดินโคลนถล่ม

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

- ๔.๑ ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ได้รับการช่วยเหลืออย่างทันท่วงที
- ๔.๒ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ สามารถเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหและพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและการบริการสาธารณะที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ให้กับประชาชนได้อย่างรวดเร็ว
- ๔.๓ ราษฎรหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้รับผลกระทบจากเหตุภัยพิบัติสาธารณะสามารถนำไม้ที่โค่นล้มจากเหตุภัยพิบัติสาธารณะไปใช้ประโยชน์ในการซ่อมแซมบ้านเรือน อาคารสำนักงาน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นได้

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗ มีมติให้กรมป่าไม้ดำเนินการเสนอปลดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อโปรดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีขอผ่อนผัน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๗. ข้อกำหนดและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑) มาตรา ๙ ทวิ ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควร รัฐมนตรีจะลดหรือยกเว้นค่าภาคหลวงให้บุคคลซึ่งประสบภัยพิบัติสาธารณะตามความจำเป็นเฉพาะรายก็ได้

๒) มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัด แต่ถ้ามีเหตุภัยพิบัติสาธารณะ หรือมีเหตุจำเป็นที่เห็นสมควรช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตเฉพาะราย ทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัดเป็นการชั่วคราวก็ได้

การทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัดตามที่รัฐมนตรีอนุญาตให้ทำได้ ตามความในวรรคหนึ่ง ผู้รับอนุญาตจะทำไม้ได้ก็ต่อเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับตราอนุญาตไว้ที่ไม้ นั้น ๆ แล้ว ทั้งนี้ เว้นแต่ในกรณีที่ไม้ไม่สามารถประทับตราได้ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ระบุไว้ในใบอนุญาตให้ทำได้ โดยไม่ต้องประทับตรา

๓) มาตรา ๑๘ เมื่อมีเหตุภัยพิบัติสาธารณะหรือมีเหตุจำเป็นที่เห็นสมควรช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ผู้ใดเฉพาะรายทำไม้หวงห้ามแตกต่างจากข้อกำหนดในกฎกระทรวง หรือข้อกำหนดในการอนุญาตเป็นการชั่วคราวก็ได้

๔) มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้ผู้ใด ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือหรือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่จะกระทำภายในเขตที่ได้จำแนกไว้เป็นประเภทเกษตรกรรม และรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือโดยได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๕) มาตรา ๕๘ การขออนุญาตและการอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และในกรณีเฉพาะเรื่อง ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรจะกำหนดให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติเพิ่มเติมประการใดอีกก็ได้

พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งต่ออายุใบอนุญาตที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ได้เมื่อเห็นสมควร

๖) กฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๘

๗) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ผู้รับอนุญาตทำไม้หรือเก็บหาของป่า หรือผู้รับอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า ออกค่าใช้จ่ายเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าให้แทน และกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า พ.ศ. ๒๕๖๔

๗.๒ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑) มาตรา ๑๗/๑ ในกรณีที่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมีความประสงค์จะใช้พื้นที่บางแห่งภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจประกาศกำหนดบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้และในบริเวณดังกล่าวมิให้นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่การที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ จำเป็นต้องกระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานเพื่อใช้ประโยชน์ในพื้นที่นั้น

การใช้พื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าที่ดินในบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์มีแนวเขตทับที่ดินซึ่งบุคคลได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๑๔ อยู่แล้ว ให้การรับประโยชน์ในที่ดินส่วนที่เป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์นั้นสิ้นสุดลงเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศกำหนดบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์

การใช้พื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๒) ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕

๓) มาตรา ๑๖ อธิบดีกรมป่าไม้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติคราวละไม่น้อยกว่าห้าปี แต่ไม่เกินสามสิบปี ในกรณีที่ได้รับอนุญาตเป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ จะอนุญาตโดยให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๒) การเข้าทำประโยชน์เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่คราวละไม่เกินสิบปีโดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่า และไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงของป่าตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับแร่ ดินขาว หรือหิน แล้วแต่กรณี

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๔) ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕

๗.๓ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๒๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลกระทำการตามมาตรา ๑๙ (๒) (๕) (๖) หรือ (๗) ได้ตามลักษณะของเขตการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่กำหนดไว้ โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ การอนุญาตดังกล่าวให้กระทำได้เฉพาะเพื่อการสำรวจการศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การถ่ายทำภาพยนตร์ วิทยทัศน์ หรือสารคดี การถ่ายภาพ การศึกษาธรรมชาติ การบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน หรือการท่องเที่ยวที่เป็นประโยชน์ และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุทยานแห่งชาติ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตและการควบคุมดูแลตามวรรคหนึ่ง อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงอุทยานแห่งชาติ หรือการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการทัศนอาจร หรือการพักผ่อนเป็นการชั่วคราว หรือเพื่ออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป ในอุทยานแห่งชาติ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา ๑๙

การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินที่จะต้องกระทำการ หรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ในอุทยานแห่งชาติเพื่อช่วยเหลือหรือป้องกันภัยอันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณณะ

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา ๑๙ ในกรณีนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการกระทำดังกล่าวก็ได้ และให้รายงานการกระทำต่ออธิบดีเพื่อทราบ

การกระทำของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

๗.๔ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๕๕ ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) กระทำให้หลักเขต บ้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขต หรือเครื่องหมายอื่นซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์

(๒) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เเผาป่า หรือทำด้วยประการใดให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเดิม

(๓) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมทัน เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ

(๔) ปิดกั้นหรือทำให้กีดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก

(๕) เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซิงไม้ ดิน หิน กรวด หวาย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ

(๖) ปลุกต้นไม้อื่นหรือพฤษชาติอื่น ๆ หรือนำหรือปล่อยสัตว์ทุกชนิดเข้าไป

เพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การถ่ายทำภาพยนตร์ วิทยุทัศน์หรือสารคดี การถ่ายภาพ การศึกษาธรรมชาติ การบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน พนักงานเจ้าหน้าที่อาจอนุญาตให้บุคคลกระทำการตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ได้ภายในบริเวณพื้นที่ที่กำหนด ทั้งนี้ การกระทำนั้นต้องอยู่ในความควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่รบกวนการดำรงชีวิตตามธรรมชาติของสัตว์ป่ากินสมควรร และไม่ให้เกิดความเสียหายต่อเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาต และการควบคุมดูแลตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๖ ความในมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินเพื่อการป้องกันภัยอันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน หรือเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการใดแล้วให้รายงานต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อทราบโดยมิชักช้า

(๒) เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือการสำรวจการศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาธรรมชาติ หรือเพื่ออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป

การดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม (๑) พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการกระทำความดังกล่าวก็ได้ และให้รายงานการกระทำต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อทราบ และให้ถือว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

การกระทำ ...

การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๖๗ เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้น หรือเก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่านั้น เว้นแต่จะกระทำเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

(๒) ตัด โคน แผ้วถาง เผา ทำลาย ต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น หรือทำลาย ทำให้เสื่อมสภาพชุด เก็บ ซึ่งแร่ ดิน หิน กรวด หวาย ลูกรัง ของป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติใด ๆ หรือเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์หรือสัตว์ป่า หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมทัน หรือเหือดแห้ง เป็นพิษหรือเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือเมื่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราว ๆ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติการเพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือการคุ้มครอง รักษาหรือช่วยเหลือสัตว์ป่า แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

๗.๕ ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง มาตรา ๒๗ วรรคสาม และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๔

๗.๖ ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามมาตรา ๕๓ วรรคสาม มาตรา ๕๔ วรรคสอง มาตรา ๕๕ วรรคสาม มาตรา ๖๗ วรรคสอง และมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๕

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๘.๑ ผ่อนผันให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ (ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าตามมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ) ได้เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน เฉพาะในกรณีเร่งด่วนฉุกเฉิน และจำเป็นอย่างแท้จริง จนกว่าจะได้รับอนุญาตตามระเบียบและกฎหมายที่ว่าด้วยการป่าไม้ โดยให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้โดยเร่งด่วนภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ ได้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมป่าไม้) เร่งรัดพิจารณาการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐดังกล่าว ให้เสร็จสิ้นตามกฎหมาย

หรือระเบียบ ...

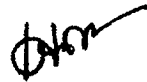
หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนด นับตั้งแต่วันที่รับคำขออนุญาต โดยให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าปลูกป่าทดแทน และค่าบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าตามอัตราที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๘.๒ ผ่อนผันให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด กับต้นไม้ที่โคนล้มอันเกิดจากเหตุภัยพิบัติสาธารณะเพื่อเป็นการบรรเทาแก่เหตุที่เกิดขึ้นไปพลางก่อนได้ เช่น ตัดทอนและนำเคลื่อนย้ายไปเก็บรักษาไว้ในสถานที่ปลอดภัย แล้วให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้ ดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบ จัดทำบัญชี และอนุญาตให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนำไปช่วยเหลือนำไปใช้ประโยชน์ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุภัยพิบัติสาธารณะเป็นลำดับแรก หากคงเหลือจำนวนเท่าใด ให้นำไปใช้ประโยชน์ในราชการ หรือบริจาคเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ สำหรับการอนุญาตดังกล่าว ให้งดเว้นไม่ต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่าตามอัตราที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๘.๓ ผ่อนผันให้ส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการซ่อมแซม ปรับปรุง และฟื้นฟู สิ่งก่อสร้างในพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติที่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ไปพลางก่อน ทั้งนี้ เฉพาะพื้นที่ที่ประกาศเป็นภัยพิบัติ และให้ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยไม่ชักช้าแต่ต้องไม่เกิน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ ได้เข้าดำเนินการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๘๖๔๘/๐ ๒๒๗๘ ๘๖๔๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo.mnre@hotmail.com